

Бібліотеки як простір психосоціальної підтримки: стартував другий етап проєкту

9.9.2026 - | Ministerstvo kultury ta informpolityky

7 вересня у межах масштабування «Бібліотеки як простір психосоціальної підтримки» відбувся вебінар «Психосоціальна підтримка в бібліотеці».

Програма спрямована на розвиток компетенцій бібліотекарів у сферах самодопомоги, першої психологічної допомоги та життєвої стійкості, щоб вони могли ефективніше підтримувати себе, колег і відвідувачів бібліотек.

Пілотний етап проєкту розпочався у жовтні 2024 року у шести областях України. Навчання пройшли 60 бібліотекарів із 32 публічних бібліотек.

У 2026 році програму масштабували ще на 10 регіонів: цього року до проєкту долучилися учасники з Вінницької, Дніпропетровської, Запорізької, Харківської, Кіровоградської, Миколаївської, Сумської, Хмельницької, Херсонської та Чернігівської областей. Доеднатися до програми також можуть релоковані бібліотеки з тимчасово окупованих територій, бібліотеки, що працюють онлайн, а також бібліотеки закладів освіти — без прив'язки до географії.

З вітальним словом до учасників звернулася заступниця Міністра культури України з питань цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації **Анастасія Бондар**:

«Передусім хочу подякувати Представництву ЮНЕСКО в Україні за партнерство і підтримку цієї ініціативи, а також кожному і кожній, хто долучився до цієї програми. Під час пілотного етапу в шести областях бібліотекарі вже отримали знання та практичні інструменти, а після повернення до своїх громад почали адаптувати простори, формати роботи та заходи відповідно до потреб своїх відвідувачів. Особливо це важливо сьогодні, коли величезна кількість українців живе в умовах постійного стресу, невизначеності, втрат і змін».

Анастасія Бондар також наголосила на максимально практичному ефекті програми та важливості розуміння бібліотекарями меж своєї професійної ролі:

«Найважливіше, щоб ми побачили на практиці, як сьогодні бібліотека може змінюватись і ставати місцем, куди приходять не тільки по книгу. Водночас хочу підкреслити важливу річ. Ми не очікуємо, що бібліотекарі стануть психологами. Завдання програми зовсім в іншому — допомогти вам краще розуміти потреби людей, знати прості інструменти підтримки, вміти створювати безпечне та доброзичливе середовище і, що не менш важливо, розуміти межі власної ролі та знати, куди можна скерувати людину за фаховою допомогою».

Керівниця освітніх програм ЮНЕСКО в Україні **Наталія Каташинська** відзначила важливість співпраці з Міністерством культури України та готовність команди програми враховувати потреби й запити бібліотекарів:

«Я рада нашій постійній співпраці з Міністерством культури України та тому запиту, з якого все це розпочалося. Також я вдячна за мотивацію, яку ми побачили у ваших анкетах, і за те, що ви продовжуєте боротися з викликами та долати їх. Сподіваюсь, що ця програма допоможе вам робити більше та краще на місцях, підтримуватиме вас — і психологічно, і

знаннями, інструментами та матеріалами, які ми зможемо вам надати. Ми відкриті до ваших запитів і зворотного зв'язку».

Під час вебінару учасники обговорили питання психічного здоров'я та поняття психосоціальної підтримки, ознайомилися з практичними ресурсами програми — онлайн-курсом і посібником, які допоможуть поступово поглиблювати знання та навички. Також учасникам розповіли про подальші етапи реалізації програми.

Навчальна програма розроблена ЮНЕСКО спільно з Міністерством культури України за фінансової підтримки Японії. Це складова реалізації пріоритетного проєкту «Мистецтво допомагати» Мінкульту в межах Всеукраїнської програми ментального здоров'я «Ти як?» — ініціативи першої леді України Олени Зеленської.

Проєкт з підтримки психічного здоров'я покликаний посилити спроможність бібліотек як відкритих, безпечних і дружніх просторів, де люди можуть не лише отримувати доступ до інформації та культурних ресурсів, а й знаходити підтримку та корисні інструменти для збереження життєвої стійкості.

<https://mincult.gov.ua/news/biblioteky-yak-prostir-psyhosoczialnoyi-pidtrymky-startuvav-drugyj-etap-proyektu>